

Iks ging weer eens pleiten

Leo van Osch

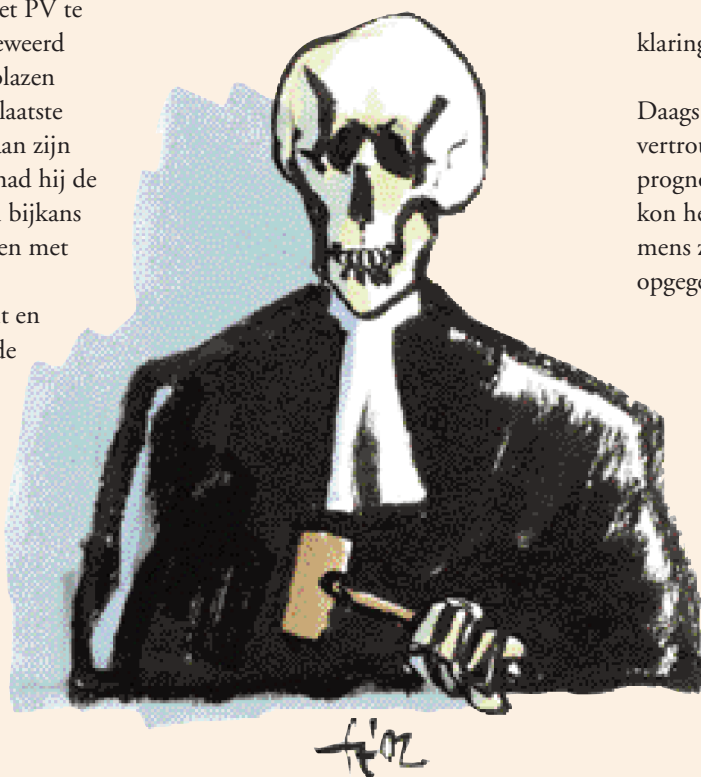
Iets in de stem van zijn oude cliënt Yilmaz heeft X doen besluiten om hem diezelfde middag te woord te staan. Hij legde de hoorn neer en keek door het raam naar buiten. Het was een warme nazomerdag. Tegen de avond zou een vochtige herfstachtige koude over de stad dalen, maar nu fietsten de mensen nog luchtig gekleed onder zijn raam langs. Zijn gedachten dwaalden af naar de strafzaak waarin hij Yilmaz nog niet zo lang geleden had bijgestaan. Yilmaz was aangehouden bij een verkeerscontrole, had moeten blazen en was vervolgens meegenomen naar het bureau voor een analyse van zijn adem. Of Yilmaz nu wel of niet bewust 'zand' in die machine had willen strooien zou wel altijd onduidelijk blijven. De aanwezige agenten hadden beweerd van wel en in het ambtsedig PV opgenomen dat zijn cliënt uit een kraantje in het wachtlokaal water had gedronken, dat water in zijn mond had gehouden en vervolgens in het daarvoor niet bestemde mondstuk van de machine had laten vloeien. Om het PV te vervolmaken had men ook nog beweerd dat zijn cliënt tussen drinken en blazen enige zinnen had gesproken. Dat laatste had X knap lastig geleken. In de aan zijn werkkamer grenzende badkamer had hij de proef op de som genomen en zich bijkans verslikt toen hij probeerde te praten met een mondvul water.

Bij het hof had hij de president en de raadsheren voorgesteld hetzelfde te doen, maar dan wel in de raadkamer, want dat was beter voor het decorum. Een van de raadsheren had op dat moment een slok water genomen van het voor hem staande glas water en X was daar naar hij dacht snedig op ingesprongen, maar de verbaasde blik van de raadsheer maakte X duidelijk dat de

raadsheer óf geen gevoel voor humor had óf de merites van zijn pleidooi volledig had gemist. Enfin, dat kon ook worden gezegd van de rest van het hoogedelachtbaar college, want Yilmaz werd veroordeeld.

Later die middag arriveerde Yilmaz, een wat gezette Turkse man van 25 jaar in het gezelschap van zijn zus. De hand van zijn cliënt voelde ongezonder vochtig. 'Nee,' sprak Yilmaz, 'het gaat niet goed'. Eenmaal gezeten aan de spreektafel kwam de aap uit de mouw. Hij had kanker en zou, naar hij zelf dacht, nog slechts een drietal maanden te leven

definitieve
ontzegging van de
rijbevoegdheid...

hebben. Hij liet X de dagvaarding zien voor de kantonrechter. De politie wilde de schade verhalen die aan het alcoholapparaat was toegebracht. Toen X uitlegde hoelang het zou duren voordat het vonnis zou zijn gewezen, zuchtte Yilmaz dat hij dat niet meer zou meemaken. Zijn zus legde bij die woorden haar hand op de bovenarm van haar broer.

X werd er droevig van. 'Waarom maakt u zich nog druk om die zaak?' vroeg hij aarzelend, waarop Yilmaz verklaarde dat hij bang was dat zijn vrouw na zijn dood voor de gevolgen kwam te staan.

X beloofde de zaak te gaan doen. Ook de veroordeling van het hof, hoe onbe-nuttig thans in het verband van leven en dood, kwam ter tafel. Of X de rij-ontzegging van twaalf maanden niet ongedaan kon maken. Dan kon hij die laatste drie maanden nog rondtoeren.

X bleef jurist en vroeg om een verklaring van de behandelend specialist.

Daags daarop kwam de verklaring via de vertrouwensarts al binnen. Een matige prognose luidde de vage conclusie, maar X kon het de arts niet kwalijk nemen: een mens zet niet graag zwart op wit dat een der opgegeven is. ■